

ZNANSTVENI SKUP „ARHEOLOGIJA NA DUNAVU“

U organizaciji Hrvatskog arheološkog društva održan je od 7. do 11. listopada 2013. znanstveni skup s temom „Arheologija na Dunavu“ u sklopu kojeg je održana i sjednica Središnjeg odbora Hrvatskog arheološkog društva i sekcija „Posteri“. U organizacijskom su odboru skupa u ime Društva bili Jacqueline Balen i Hrvoje Potrebića, a u ime Gradskog muzeja Vukovar Ružica Marić.

Nakon što je 7. listopada održana sjednica Središnjeg odbora Hrvatskog arheološkog društva te je priređena dobrodošlica u hotelu Lav, sutradan ujutro s radom je počeo znanstveni skup. Poslije pozdravnih govora prvo predavanje održao je Aleksandar Durman koji je govorio o prapovijesnim populacijama hrvatskog Podunavlja i njihovim migracijama. Nakon njegova uslijedila su predavanja Zorka Markovića o početku eneolitika u istočnoj Hrvatskoj, Jacqueline Balen o eneolitičkim kulturama u istočnoj Slavoniji i Srijemu, Hrvoja Kalafatića o istočnoj Slavoniji i zapadnom Srijemu kao području međusobnih dodira između kulturnih skupina u ranoj fazi kasnog brončanog doba i Darije Ložnjak Dizdar o Dunavu kao razdjelnici i poveznici na početku završnog tisućljeća pr. Kr. Na kraju jutarnjeg dijela skupa Dariju Ložnjak Dizdar je, uz Sanjina Mihelića održala izlaganje o Dalju, Vukovaru, Sotinu, Šarengradu i Iloku kao podunavskim središtima na početku željeznog doba.

U popodnevnom nastavku rada znanstvenog skupa Maja Krznarić Škrivanko predstavila je nove nalaze starčevačke kulture na vinkovačkom području. Nakon nje Katarina Botić se pozabavila neolitičkim nalazištima na desnoj obali Dunava između Vukovara i Iloka, prezentirajući pokretnu građu prikupljenu terenskim pregledima 2003. i 2008. godine. Marcel Burić je prikazao odabrane rezultate novijih istraživanja na lokalitetu Bapska-Gradac, dok su se Tomislav Hršak i Dragana Rajković usredotočili na višeslojni prapovijesni lokalitet Aljmaš-Podunavlje. Poslije rasprave i kraće stanke Daria Ložnjak Dizdar i Mirela Hutinec predstavile su arheološka istraživanja na lokalitetu Sotin od 2008. do 2013. godine. Na njih se nadovezala Jasna Šimić izlaganjem o novim arheološkim nalazištima u okolini Sotina. Zvonko Bojčić, Tomislav Hršak i Marko Dizdar iznijeli su rezultate istraživanja prapovijesnog lokaliteta Batina-Sredno provedenog od 2010. do 2012. godine. Jednako tako su Mirela Hutinec i Danijela Roksandić predstavile rezultate arheoloških istraživanja s položaja Vučedol - kukuružište Strem iz 2012. godine.

Drugi dan skupa, 9. listopada, počeo je izlaganjem Ivana Drnića o latenskoj kulturi na tlu grada Vukovara. Marko Dizdar je, u suradnji s Slavicom Filipović, iznio tezu o potencijalnom postojanju kasnolatenskog svetišta Skordiska na prostoru Vojarne u Osijeku, a Dragan Božič je, u suradnji s Markom Dizdarom govorio su o kasnolatenskoj skordičanskoj brončanoj konjskoj opremi s lokaliteta u hrvatskom dijelu Podunavlja, dok se Marko Dizdar sâm potom pozabavio kasnolatenskim središtima Vinkovci-Blato i Sotin u mreži komunikacija u 2.-1. st. pr. Kr. Poslije rasprave i stanke slijedila su izlaganja Brune Bijadije o carskim gentilicijama u epigrafskoj građi iz južnog dijela rimske pokrajine Donje Panonije, Boštjana Laharnara o slijedovima rimske vojske na primjeru Sokolovca i Igora Vukmanića o utvrđenju Ad Militare na tlu današnje Batine. Nakon njih je Asja Tonc predstavila nove nalaze amfora iz Osijeka, dok su Slavica Filipović i Mirna Crnković razmotrile *terru sigillatu* transpadanskih radionica

s lokaliteta Osijek-Vojarna. Posljednje dva izlaganja jutarnjeg dijela imali su Ivana Ožanić Roguljić s temom *Pannonische Glanztonware* iz Vinkovaca iz Vinkovaca te Hrvoje Vulić i Mario Šlaus o novim spoznajama u vezi s cibalskom nekropolom.

Popodnevni dio skupa otvorio je Hrvoje Vulić izlaganjem o povijesti istraživanja i preliminarnim rezultatima s ranokršćanskog lokaliteta Kamenica u Vinkovcima. Nakon njega je Jana Škrgulja izložila probleme arheologije tzv. velike seobe naroda u podunavskom dijelu Srijema, dok je Maja Bunčić održala predavanje o srednjovjekovnim nalazima s vučedolskog Gradca. Uslijedila su tri izlaganja s avarskodobnom tematikom - Anite Rapan Papeša o predmetima od kosti, roga i kamena iz avarskih grobova na lokalitetu Nuštar/Dvorac, Mihaela Golubića o prvim radovima na restauriranju avarskih metalnih nalaza s lokaliteta Nuštar-Dvorac Belassy te Zrinke Premužić, Petre Rajić Šikanjić i Anite Rapan Papeša o bioarheološkoj analizi avarskodobnog groblja u Nuštru. Drugi dan skupa zatvorila je Željka Bedić predstavivši rezultate analize kostura pokopanih na srednjovjekovnom groblju uz crkvu sv. Petra apostola u Iloku. Nakon rasprave prezentirano je devet postera.

Treći dan skupa, 10. listopada, otvorio je Marko Mikolašević izlaganjem o izradi arheološke topografije Vukovarsko-srijemske županije. Ana Solter iznijela je crtice iz istraživanja na Vučedolu 1938. godine temeljem podataka iz arhiva Arheološkog muzeja u Zagrebu. Zdravka Hincak se, u suradnji s Damirom Mihelićem, pozabavila antropološko-forenzičkom analizom osteoloških ostataka stanovnika Vučedola iz prve polovice trećeg tisućljeća pr. Kr. u pokušaju da osvijetle način njihova života. Marina Milićević Bradač analizirala je riton u obliku konjskog kopita iz Iga (Ljubljana) i njegovu funkciju u zagrobnim predodžbama i ritualima. Damir Mihelić je, u suradnji s rezultatima Zdravke Hincak, Mirele Hutinec i Jacqueline Balen održalo predavanje o fragmentiranim životinjskim kostima iz jama kao istraživačkom problemu ili izazovu. Koraljka Bakrač, Slobodan Miko, Ozren Hasan, Maja Krznarić Škrivanko i Nikolina Ilijanić predstavili su rezultate geoloških bušenja i peludnih analiza na telu Sopot i širem području. Prije rasprave i stanke Daria Ložnjak Dizdar, Petra Rajić Šikanjić i Zrinka Premužić pokušali su u svom izlaganju dati odgovor na pitanje tko je nosio nakit za kosu s početka željeznog doba, pronađen u Sotinu.

U nastavku skupa Joanna Sofaer, Steve Roberts i Sanjin Mihelić pozabavili su se sastavom umetaka u inkrustriranoj keramici iz Panonske nizine. Katarina Kos, Hrvoje Posilović i Aleksandar Durman donijeli su pregled prapovijesnih inkrustracija u Podunavlju. Marko Ceković je predstavio mogućnosti korištenja SfM fotogrametrije za 3D dokumentaciju na primjeru grobova iz Batine. Nakon njega je Maša Vuković Biruš razmotrila etiku i estetiku konzerviranja i restauriranja arheoloških nalaza. Uslijedilo je izlaganje Hrvoja Vulića, Maje Krznarić Škrivanko, Anite Rapan Papeša i Danijela Petkovića posvećeno problematici Zakona o zaštiti i očuvanju kulturne baštine na temelju devastacije zaštićenih i nezaštićenih lokaliteta na vinkovačkom području, a iznesen je i prijedlog pilot projekta zaštite. Završno predavanje održao je Hrvoje Vulić s vinkovačkim primjerom suradnje s tzv. detektoršima.

U popodnevnom dijelu održan je rad sekcije „Oruđe u kamenom i bakrenom dobu Slavonije i Srijema“ s izlaganjima Nikole Vukosavljevića o litičkoj industriji iz Zaričca, Dragana Rajkovića o metodologiji analize kamenih glačanih alatki, Dragana Rajkovića, Katarine Kos i

Hrvoja Posilovića o tehničko-petrografskim karakteristikama kamena kao preduvjetu proizvodnji i uporabi kamenih glačanih izrađevina, Selene Vitezović o starčevačkoj koštanoj undustriji u Srijemu i Bačkoj, Katarine Šprem, Antonele Barbir, Adrijana Pavlića i Erike Petelin o cijepanom litičkom materijalu s lokaliteta Kušegvac Topolnica, Rajne Šošić Klindžić o kamenim nalazima s vučedolskog lokaliteta te Marka Andrása o kulturnoj afilijaciji i nekim tehnološkim obilježjima ranog oružja od roga u Karpatskoj Kotlini.

Time je završio znanstveni dio rada skupa, a uslijedile su Godišnja i Izborna skupština. Nakon njih se sastao novoizabrani Središnji odbor Društva. Prisutni su bili Jacqueline Balen, Adriana Gri Štorga, Mirela Hutinec, Krešimir Karlo, Dražen Maršić, Marko Menđušić, Domagoj Perkić, Hrvoje Potrebica, Jana Škrgulja, Domagoj Tončinić. Zbog opravdanih razloga sastanku Središnjeg odbora nije prisustvovala Ivanka Kamenjarin. Nakon što su stari članovi Uprave uputili riječi dobrodošlice novim članovima, jednoglasno su odabrani predsjednica, dva dopredsjednika, tajnica i rizničar Društva i to: Jacqueline Balen za predsjednicu Društva, Hrvoje Potrebica i Marko Menđušić za dopredsjednike, Jana Škrgulja za tajnicu i Domagoj Tončinić za rizničara Društva. Pravo potpisa imaju: Jacqueline Balen, Hrvoje Potrebica i Jana Škrgulja.

Završnog dana skupa, 11. listopada, priređen je obilazak kulturnih i povijesnih znamenitosti Vukovara. Sudionici skupa posjetili su vukovarsku bolnicu, položili vijenac i zapalili svijeće na Memorijalnom groblju te odali počast stradalnicima Vukovara, posjetili Arheološki park i Muzej vučedolske kulture te posjetili lokalitet Bapska i razgledali povijesne i kulturne znamenitosti Iloka.